

SNAŽNA NAUKA, SNAŽNA PRIVREDA, DOBRA POVEZANOST

KAPACITETI

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku u Republici Srbiji istraživanjem i razvojem se bavi ukupno 280 organizacija, od čega 111 visoko obrazovnih institucija, 107 dolazi iz nefinansijskog sektora, 54 iz sektora države i 8 iz neprofitnog sektora.

U organizacijama koji se bave poslovima istraživanja i razvoja ukupno je zaposleno 22.782 lica, od čega je najveći broj istraživača 16.182.

OSTVARENI REZULTATI

Ukupan broj realizovanih istraživačkih projekata i studija u 2017. godini iznosio je 10.093. Od toga, najveći broj istraživačkih radova su fundamentalni 4.694, primenjih radova je 3.705 dok je razvojnih 1.694 radova.

Ukupna vrednost svih realizovanih istraživačkih projekata i studija je 41.531 milion RSD, od čega su primenjeni istraživački radovi 15.521 milion RSD, razvojni 13.638 RSD i fundamentalni 12.371 miliona RSD.

U 2017. godini od ukupnog broja istraživačko-razvojnih radova, kod 6.139 radova su naručioc ministarstva, dok je privreda naručila ukupno 773 istraživanja. Najveći broj naručenih istraživanja iz privrede je u tehničkim i prirodnim naukama, 621 odnosno 94 istraživačko-razvojna rada i u najvećem broju slučajeva su se bavili primenjenim i razvojnim istraživanjima.

PRIVREDNI SUBJEKTI PREMA INOVATIVNOSTI, DELATNOSTI I VELIČINI

	Ukupno	Inovatori	Privredni subjekti koji nisu uveli inovacije	Učešće inovatora u %
Ukupno	16.957	6.994	9.963	41,2%
Mali privredni subjekti	14.174	5.417	8.757	38,2%
Srednji privredni subjekti	2.257	1.228	1.030	54,4%
Veliki privredni subjekti	526	349	177	66,3%
Proizvodni privredni subjekti	4.723	2.232	2.492	47,3%
Uslužni privredni subjekti	12.233	4.762	7.472	38,9%

Izvor: Republički zavod za statistiku

UTROŠENA SREDSTVA

Najveći iznos utrošenih sredstva za istraživačko-razvojnu delatnost u 2017. godine je bio u tehničkim i prirodnim naukama i one su učestvovala sa 38,7% odnosno 25,8% u ukupnim izvorima finansiranja istraživačko razvojne-delatnosti. Od ostalih nauka, društvene i poljoprivredne nauke učestvuju sa 16,0% i 10,4% respektivno, dok je učešće medicinskih i humanističkih nauka 5,1% odnosno 4,1% u ukupnim izvorima finansiranja istraživačko razvojne delatnosti.

Prema podacima RSZ najveći iznos sredstva za istraživačko-razvojnu delatnost izdvaja država i njeni organi, 19.335 miliona RSD u 2017. godini. Pored države, istraživačko-razvojna delatnost se još finansira iz sopstvenih sredstava (9.752 miliona RSD) i stranih naručioca (4.173 miliona RSD). Privatna i javna preduzeća u finansiranju istraživačko razvojne delatnosti učestvuju sa 4.174 miliona RSD što je čini svega 10,0% utrošenih sredstava.

Ako posmatramo izdatke za istraživanje i razvoj prema delatnosti, najveći procenat utrošenih sredstava je u delatnostima naučno istraživanje i razvoj 45,7%, obrazovanje 36,2% i ostalo rudarstvo 5,2%. Ove tri grupe delatnosti zajedno učestvuju sa 87,1% u ukupnim izdacima za istraživanje i razvoj.

Prema Izveštaju o globalnom indeksu inovativnosti koji svake godine objavljuje međunarodna francuska poslovna škola INSEAD i Svetska organizacija za intelektualnu svojinu, Republika Srbija je sa 35,5 bodova rangirana na 55 mestu od ukupno 126 zemlje. Posmatrano po stubovima inovativnosti, rang naše zemlje se kreće od 48 mesta infrastruktura do 102 mesta tržišna sofisticiranost.

Stubovi	Rang od 126	Ocena
GLOBALNI INOVATIVNI INDEKS	55	35,5
Institucije	50	67,2
Političko okruženje	61	53,5
Regulatorno okruženje	47	71,6
Poslovno okruženje	42	76,5
Ljudski kapital i istraživanje	58	32,2
Obrazovanje	80	43,0
Tercijalno obrazovanje	34	41,0
Istraživanje i razvoj (R&D)	52	12,5
Infrastruktura	48	49,6
Sektor IKT	32	73,1
Osnovna infrastruktura	96	30,5
Ekološka održivost	42	45,3
Tržišna sofisticiranost	101	39,2
Krediti	96	27,6
Investicije	67	40,4
Trgovina, konkurencija i tržišna skala	102	49,8
Poslovna sofisticiranost	70	29,2
Znanje radnika	66	35,0
Inovacijske veze	76	24,9
Apsorpcija znanja	77	27,8
Autputi znanja i tehnologije	50	26,7
Kreiranje znanja	45	21,8
Uticaj znanja	62	37,0
Znanje difuzije	52	21,4
Kreativni autputi	64	28,1
Kreativna nematerijalna dobra	92	35,0
Kreativne usluge i proizvodi	58	24,4
Online kreativnost	40	18,1

Izvor: INSEAD i WIPO 2018

SAVET ZA SARADNJU
NAUKE I PRIVREDE

Privredna komora Srbije

Služba za inovacije

+381 11 41 49 622

savet.nip@pks.rs | www.pks.rs

Ukoliko posmatramo stubove inovativnosti ljudski kapital i istraživanje, poslovna sofisticiranost i autpute znanje i tehnologije, kao jedne od pokazatelja uspešnosti saradnje nauke i privrede, vidimo da rang Republike Srbije dosta oscilira. Naš obrazovni sistem je dosta loše rangiran (rang 80) i kao posledicu toga imamo, loše znanje radnika (rang 66), saradnju univerziteta i industrije (rang 90) i apsorpciju znanja (rang 77). Prema tercijalnom obrazovanju Republika Srbija je rangirana na visokom 34 mestu u svetu, ali nažalost ta znanje se nedovoljno koriste u istraživanju i razvoju (rang 52) i nemaju značajan uticaj na autput znanja i tehnologije (rang 50). Ovo je svako posledica i velikog odliva kadrova nakon završenih fakulteta, gde se Republika Srbija nalazi na četvrtom mestu u svetu (Svetski ekonomski forum).